

Celi svet veseli zmage Roosevelta - Svarilo Čehoslovaške

Časopisje celega sveta pozdravlja Roosevelta kot pospeševalca miru in prijateljskih odnošajev. — V njegovi izvolitvi vidi tlačeno delavstvo novo zarjo upanja. — Francija pričakuje pomoč v vojni. — Edino Nemčija ne kaže nikakega navdušenja.

S skoraj enako nestrpnostjo in zanimanjem kakor ameriško ljudstvo samo, je pričakoval tudi ves ostali tujezemski svet, kak bo izid predsedniških volitev v Zed. državah. Svet se namreč zaveda, kako mogočno vlogo igra Amerika s svojo miroljubno in prijateljsko politiko, zlasti še, odkar sedi v Belih hiši Roosevelt. In naravno je torej, da je želel vedeti, ali se bo ta politika nadaljevala s ponovno izvolitvijo Roosevelta, ali bo v nevarnosti, da se izpremeni. Ako bi prišla izprememba v ameriško vlado. Za delavstvo celega sveta pa tvori Rooseveltova izvolitev tudi nekako veselo oznanilo nove dobe, ko se ima napraviti konec izkoriščanja doslej brezpravnih mas; brez dvoma bo ta preokret, ko se je v najbolj kapitalistični deželi celega sveta, Ameriki, zadal kapitalizmu tak udarec, blagodejno vplival na delavski položaj širom celega sveta.

Kakor omenjeno, se vse tujezemске države vesele Rooseveltove zmage; niso pa vse vesele iz istega stališča, marveč, kakor so pač že navajene, glede vsaka s svojega lastnega vidika. V Franciji na pr. pričakujejo, da jim bo Amerika z Rooseveltom priskočila zopet na pomoč v slučaju, da bi se zapletli v kako vojno, in listi o tem kar javno pišejo. Bržkone se bodo v tem oziru uredili, vsaj, ako se bo v Ameriki ohranilo tako razpoloženje napram vojni, kakoršno vlada danes.

V splošnem časopisje svetovnih držav, od največje do najmanjše, pozdravlja Roosevelta, ker upa od njega, da se bo boril za odpravo trgovinskih omejitev med državami, kar bi imelo ugodne posledice za svetovno trgovino in bi istočasno pospeševalo svetovni mir. Diplomati v Ligi narodov v Ženevi izražajo mnenje, da bo Roosevelt imel mogočen vpliv na ohranitev miru, ne da bi pri tem vpletel Ameriko v prepire med različnimi evropskimi državami. Enako mu časopisje od Londona pa tja do Japonske poje slavo kot prijatelju, ki je kljub temu, da je bil zaposlen z delom za svojo lastno deželo, vedno našel dovolj časa, da je študiral probleme ostalega sveta.

Celo v diktatorski državi, kakoršna je Italija, je časopisje pozdravljalo Roosevelta. Tudi tukaj so dali povod za to v prvi vrsti lastni interesi. Italija se namreč še spominja, ko je Roosevelt ohranil napram njej strogo nevtralnost med vojno v Abesiniji, dočim so jo druge države kaznovala s sankcijami.

Nemčija je menda edina država, ki ne kaže nobenega navdušenja nad izidom volit-

IZPREMEMBE V KONGRESU

Demokratska večina ojačena v obeh zbornicah.

Washington, D.C. — Dočim do srede popoldne še niso bili znani popolni rezultati torkovih volitev, je pa bilo že gotovo toliko, da se bo demokratska večina v obeh kongresnih zbornicah, ki je hila že itak doslej nad dvotretjinska, še povečala. Doslej so imeli demokrati 322 sedežev v poslanski zbornici, republikanci pa 108. Porast demokratov utegne biti od deset do dvajset sedežev. Tudi v senatu bo prišlo še nekaj več demokratov. Med drugimi poraženimi republikanskimi senatorji, ki so bili siloviti nasprotniki New deala, je tudi D. O. Hastings iz Delaware.

LJUDSTVO RAJALO PO MESTU

Chicago, Ill. — V osrednjem delu mesta je bilo v torek ponoči kakor na kakem karnivalu. Iz vseh delov mesta so se zgrnile tja množice ljudi in, ko so pričele prihajati vesti o sijajni zmagi, ki so jo volilci širom dežele naklonili predsedniku Rooseveltu, je zavladalo veselje in rajanje. Brez vsakih priprav so se po ulicah prirejale parade in obhodi in s petjem in kričanjem so dajali udeleženci duška svojim razigranim čustvom. Prvi kraj, ki so si ga paradniki izbrali za svoj cilj, je bil Hamiltons Club. Tamkaj so namreč opazili, da visi na drogju velika sončna roža, kampanjski znak republikancev, in poslovođaja poslopja je bil prisiljen, da je dal odstraniti ta znak, kar se je zgodilo med gromovitim rajanjem množic. Pripetilo se je med temi manifestacijami tudi par malih nerednosti, a je pozornost policije preprečila kako podobno obnovev.

DOMAČE DRŽAVE JU ZAPUSTILE

Poleg popolnega poraza, ki sta ga Landon in Lemke doživela pri volitvah, je brez dvoma posebno neprijetno za nju še to, ker ste se izrekli proti njima celo njihovi lastni državci. Roosevelt je potolkel Landona v Kansasu in Lemke je bil v veliki manjšini v Minnesoti proti obema kandidatom.

Očividno bi naziji raje videli, da bi v Ameriki zopet prišli na krmilo stari konservativci. Možno pa je tudi, da Hitler ne želi, da bi nemško ljudstvo videlo, kako milijoni v demokratični Ameriki iz svoje lastne volje, brez vsakega nasilja, volijo svojega voditelja.

UPORNIKI PRODIRAJO

Zadnja vladna obrambna črta osem milj pred Madridom.

Madrid, Španija. — Vlada utrjuje zadnje postojanke pred Madridom, samo osem milj daleč od mesta, kjer se misli postaviti v bran proti uporniški armadi, katera sicer počasi, toda neprestano pridobiva tla pri svojem prodiranju proti mestu. Vladnega vodstva se polašča že skoraj obupanost, ker ve, da se bodo njega bojevniki težko upirali modernim tankom, s katerimi je tujezemstvo oborožilo upornike. Vlada sama z nestrpnostjo pričakuje kake pomoči iz inozemstva.

CHICAŽNI NE MARAJO VZHODNEGA ČASA

Chicago, Ill. — Ob volitvah so imeli chicaški volilci tudi priliko, da so na posebnih glasovnicah izrekli tudi svojo odločitev, kak čas naj bo v tujakšnjem mestu v veljavi. V pretežni večini so pri tem glasovali, da se prekljče sedanjih vzhodni čas, ki ga je mestni odbor brez vsakega poverila od strani prebivalstva pred letom dni ukrenil. Prebivalstvo je odločilo, da se preko zime uvede pravi, namreč osrednji standard čas, poleti pa takozvani "daylight saving time."

OBA STA UMOLKNILA

Časniški poročevalci niso mogli v torek ponoči dobiti dostopa niti do Al Smitha v New Yorku, niti do prejšnjega predsednika Hooverja v Palo Alto, Cal., da bi slišali njuno mnenje o izidu. Zaklenila sta se v svoj dom.

UREDNIK LITERARY DIGEST ZAČUDEN

New York, N.Y. — Urednik revije Literary Digest, W. J. Funk, ki se je s svojo slavnato volitvijo, v kateri je preprokaval odločilno zmago za Landona, tako urezal, je izrazil svoje začudenje, rekoč, da ne more razumeti, kako se je mogla napraviti taka pomota.

LANDON ČESTITAL ROOSEVELTU

Topeka, Kans. — Kakor hitro je bilo sigurno, v sredo zjutraj, da bo zmaga na Rooseveltovi strani, je poslal Landon svojemu oponentu sledečo brzjavko: "Narod je govoril. Vsak Amerikanec bo sprejel odločitev in bo deloval za skupno stvar v dobrobit dežele. To je duh demokracije. Izreklam vam svoje iskrene čestitke." Roosevelt se je za brzjavke enako brzjavno zahvalil.

KRIŽEM SVETA

Madrid, Španija. — Vladni letalci so v torek izstrelili iz zraka neko uporniško letalo, ki je bilo ameriškega izdelka. Letalo se je vnelo in kakor goreča bakla treščilo na zemljo. Trije letalci v njem so bili ubiti, ko se jim padala niso odprla.

Rio de Janeiro, Brazilija. — Konvencija postrežniškega osebja v hotelih in restavrantih, katerega število znaša okrog 300,000, je sprejela resolucijo, da se odpravi napitnina ter se namesto nje uvede davek 10 odstotkov na vsak račun gostom.

Montreal, Que. — Zakonodajni tukajšnje province se bo tokom tega zasedanja stavil predlog, da se podeli ženskam volilna pravica, za katero se vrši borba že več let. Zdej, ko je nova stranka prišla na vlado, se upa, da bo zahteva prodrla.

Dunaj, Avstrija. — Kanceler Schuschnigg je pretekli torek reorganiziral vladni kabinet in je iz njega pometal zadnje tri zastopnike fašističnega Heimwehra. Kanceler je predložil predsedniku resignacijo kabineta, na kar je dobil poverilo za sestavo nove vlade.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenca," podpira katoliške Slovence v Ameriki.

TAJFUN ZAHTEVAL 400 ŽRTEV



Uničujoči vihar tajfun, ki je nedavno divjal preko Filipinskih otokov, je prinesel smrt nad 400 osebam in povzročil ogromno materialno škodo. Njegovo uničevalno delo je izpopolnila še povodenj, ki mu je sledila. Domačini na gornji sliki so zaposleni z brezupnim opravilom, da odvrtačajo vodovje od svojih hiš.

OPOZARJA JUGOSLAVIJO

Čehoslovaška vidi v prijaznosti Mussolinija do Jugoslavije le nevarno vabo.

Dunaj, Avstrija. — Dočim je avstrijska vlada polna hvale nad nedeljskim govorom italijanskega diktatorja Mussolinija, prihajajo pa nasprotno preko meje iz Čehoslovaške o njem popolnoma drugačni komentarji, ki vidijo v Mussolinijevih besedah resno nevarnost.

V Pragi je o tej zadevi podal svoje izjavo čehoslovaški zunanji minister, dr. K. Krofta. Ta mož je svaril predvsem pred oljčno vejico miru, ki jo ponuja Mussolini, ki pa je pritrjena na nasajeni bajonet. Take vrste prijateljsko pr nudbo je po mnenju dr. Krofta napravil Mussolini Jugoslaviji, ko je v svojem govoru omenil, da so se odnošaji med njo in Italijo "izredno izboljšali." Te besede niso bile nič drugega kakor vaba za Jugoslavijo in Rumunijo, hoče ti dve državi odtujiti Čehoslovaški in s tem razbiti dosedanje trdne zveze med malo antanto.

Mussolini je naravnost omenil v govoru revizijo mirovni pogodbe in evropskih meja. Glavne boriteljice proti temu pa so ravno omenjene tri države, ker bi bile pri tem tudi one najbolj prizadete.

VESELJE V NEW YORKU

New York, N. Y. — Kakor druga mesta širom dežele, je dal v torek zvečer tudi New York duška svojemu veselju nad ponovno izvolitvijo Roosevelta; brez dvoma je v tem oziru prekašal vsa druga mesta. Takega rajanja New York ne pomni že od dneva, ko se je po vojni proslavljalo premirje. Nad milijon ljudi je privrelo na ulice in tak po ulicah je bil do členkov nastlan s konfetiji in brzjavinimi trakovi, ki so deževali na manifestante z oken.

Iz Jugoslavije.

Rudar, ki se je po dvaindvajsetih letih vrnil iz Rusije, se mora boriti za svoje pravice. — Pregnani nemški židje si hočejo ustanoviti svojo eksistenco v Sloveniji. — Razno iz domovine.

V boju za pravice

Hrastnik, 18. okt. — Še pred kratkim se je po 22 letih ujetništva vrnil iz Rusije bivši vojni ujetnik rudar Simon Kurent, doma v Čeahah nad Hrastnikom. Mobiliziran je bil avgusta 1914 ter ujet na gališki fronti. Ker iz Sibirije o njem ni bilo nobenih vesti, so ga oblasti smatrale za pogrešenca in njegova žena Franciška je dobivala zase in dva otročička skromno pokojnino od Bratovske skladnice. Ta mala podpora pa je zdaj z vrnitvijo moža prenehala. Rudar Kurent se je seveda napolit iskat zaposlitve pri rudniku. Dosegel pa ni ničesar, češ, da je že prestar. Šteje namreč že 52 let. Njegovega 22 letnega sina pa namesto njega tudi ne sprejmejo v službo, ker rudnik zaenkrat ne sprejema nobenih novih delavcev. Pri rudniku je dobil Kurent samo svojo delavsko knjižo, v kateri je zapisano, da je delal kot rudar le 7 let in 11 mesecev. Ta doba zaposlitve pa ne doseže karenčne dobe 10 let, na podlagi katere bi lahko v primeru nesposobnosti za delo zahteval majhno pokojnino. Rudar Kurent prosi zdaj pri Bratovski skladnici, da bi mu priznali vsaj še 4 leta vojaške dobe, kakor se je to tudi drugim priznalo. Ko bo morda to dosegel, bo treba še dosti potov, preden bo prišel do svojih pravic.

Nemški židje v Sloveniji

Ljubljana, 11. okt. — Ko so se morali številni židje iz Nemčije raztepeti na vse strani sveta, tudi Jugoslaviji ni bilo prizanešeno. Z zadovoljstvom smo pa opazovali, da silijo židje predvsem v južne kraje naše države. Mistili smo, da se bodo židje tudi v bodoče Slovenije izogibali, toda v zadnjem času smo opazili nek čuden pojav. Naenkrat se je znašel v Ljubljani gospod, pregnan iz Nemčije, z velikim kapitalom. Ta se je znal v Ljubljani tako imenitno usidrati, da se pod plaščem pristne "domače" firme steka slovenski denar v — židove žepe.

Ko je bilo že tako daleč, da drugače ni moglo biti, smo pač prešli ta slučaj kot posamičen pojav, ki mu ne bodo sledili drugi. Toda kmalu se je znašel ob strani prvega židja še drugi in pred nekaj časom se je pojavil poleg teh še tretji, ki se vozi po Ljubljani s svojim lepem dvosedeznem avtomobilu in pregleduje "poslovne terene." Vsi trije gospodje se v Ljubljani gospodarsko vedno bolj uveljavljajo in hočejo, kakor vse kaže, resno tukaj ostati. To se že da sklepati iz njihovega obnašanja. Slišijo se tudi go-

vorice, da se skupina teh treh židov poganja sedaj za nakup koncesij avtobusnih linij na nekaterih naših najvažnejših progah. Če pade koncesija trojci res v roke, bi to pomenilo delno monopolizacijo avtobusnega prometa v židovskih rokah.

To nikakor ne bo v korist našemu gospodarstvu, saj vidimo kako je v drugih krajih, na primer v Zagrebu, Sarajevu in drugod. Zato so naši gospodarski krogi vsled tega vznemirjeni in si prizadevajo, da to židovsko nevarnost odstranijo.

Lokomotiva ga je zadela

Na postaji v Mengšu so se odpravljali na vlak nogometiški iz Dravelj pri Ljubljani. Vsi so pravočasno stopili na vlak, le 25 letni Albert Podobnik iz Dravelj je šel vlaku nekoliko nasproti. Lokomotiva ga je butnila da je odletel na trda tla in obležal na licu mesta mrtev. Dobil je smrtonosno rano na sence, razbito ima spodnjo čeljust in lokomotiva mu je poslala tudi pol čevlja.

Vjeta ptička

Orožništvo v Varaždinu je prijelo Ignacija Kapuna, pekoveškega pomočnika iz Male Nedelje in Ignacija Ilesiča, ki sta nedavno kradla v župnišču v Gornji Radgoni in v Murski Soboti, kjer sta izvršila večjo tatvino.

S kolesa je padel

Na cesti proti Devici Mariji v Polju je padel s kolesa 44 letni kleparski pomočnik Friderik Lazar s Kodeljevega in se tako poškodoval, da je moral iskati pomoči v bolnici.

Družinska PRATIKA

ZA LETO 1937 JE DOSPELA.

Letošnja Družinska Pratika je bolj zanimiva kot kdaj prej. Prevz. knezoškof ljubljanski Dr. G. Rožman ima v njej krasen članek o ameriških Slovenceh. Ima posebno polo slik in mnogo drugih zanimivosti. Stane s poštnino **25 centov** Naroča se od: Knjigarna AMER. SLOVENEK 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849. W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Po volitvah

Volilna bitka je za nami. Predsednik Franklin D. Roosevelt je zmagal. Narod je govoril... V malo kateri volilni kampanji so se politične strasti tako razpalile in razvnele, kakor baš v sedanjih. Marsikje se je prekoračilo meje dostojne taktike. Toda, to je zdaj za nami — to je stvar preteklosti. Pred nami je bodočnost in težke naloge.

Vsa razburjenost se mora pozabiti. Pristaši stranke, ki je sijajno zmagala se morajo globoko zavedati, da njih stranko čakajo velike odgovornosti in da bo treba velikih naporov pri srečavanju te odgovornosti — pri delu za splošno blaginjo. Pristaši onih strank, ki niso zmagale, pa naj se zavedajo, da je ljudska volja razsodila tako in tej se je treba udati. Vsa razburjenost in nervoznost, ki je prevladovala v vseh taborih se mora pozabiti in na mesto te naj stopi na plan treznost in prava modrost.

Ta zemlja, v kateri živimo, je še vedno obdana z mnogoterimi krizami, katere je treba odpraviti in dati ljudstvu izboljšanje v vseh ozirih. Ponovno izvoljeni vodja predsednik Roosevelt, se je trudil dosedaj in se bo trudil za naprej za splošni blagobit svojega naroda. Pri tem pa je treba, da ga podpiramo vsi, po svojih močeh, neglede kakega političnega naziranja je kdo. To je sveta dolžnost nas vseh.

Politična nervoznost je vladala tudi marsikje med našimi rojaki tekom volilne kampanje. Morda je marsikje padla kaka beseda, ki ni bila na mestu itd. Zdaj, ko je volilna kampanja končana — zdaj je treba, da se to pozabi. Bodimo kakor so Amerikanci v tem oziru. Bodimo višje! Priznajmo zmagovalcu zmago in pomagajmo pri delu za zboljšanje razmer v deželi. Vsa politična razhajenja si odpustimo, sezimo v roko in prijateljsko naprej na delo na raznih poljih med nami. Bratje in sestre smo življenje je prekratko in se ne spleča, da bi se črtili med seboj. Bog je nas postavil na svet, da se ljubimo in si pomagamo med seboj. Taki skušajmo biti, pa bo nas vesel Bog in ljudje in tudi sami sebe bomo veselili.

Bog živi vse Slovence!

Kaj pa sedaj?

Pravkar minule volitve so pokazale, ne le samo tej deželi, marveč celemu svetu, kako ljudske mase mislijo in sodijo o gospodarskem in socialnem redu.

Živimo v dobi stroja, v takozvani mašinski dobi. Masna produkcija s stroji še vedno meče delavce na ceste, še vedno povzroča divjo konkurenco na trgih in je še vedno izvor vsega glavnega gorja, da velika večina revežev in delavcev ne pride do svojega poštenega kosa kruha in življenja, do katere so upravičeni in bi ga imeli, ako bi bil gospodarski in socialni sistem pravičen in pravičen.

Skupina, ki je za ohranitev starega reda, je podpirala svojega kandidata Landona. Vsi drugi, ki so za preureditev teh razmer na tak način, da bo imel tudi mali človek kos obstanka in dostojnega življenja, pa so se izrazili drugače.

Te volitve — ta narodna sodba zadnji tork pa kaže na še nekaj drugega. Ta sodba je govorila obenem tudi proti vsem onim, ki so nasprotovali bodisi iz katerihkoli motivov predsedniku Rooseveltu pri njegovem delu za socialno izboljšanje. Kdo ne vidi, da je ta sodba obsodila tudi vrhovno sodišče, ki je razveljavilo več zveznih ustanov kot NRA, AAA itd. Ali bo vrhovno sodišče razumelo sedaj ljudsko mnenje? Ali bo še naprej razsojevalo proti vsem naredbam, ki jih bo skušala Rooseveltova administracija uveljaviti za gospodarsko in socialno izboljšanje v deželi?

Amerika kot prava svobodna dežela je imela svoje čase dovolj kruha in zasluzka ne le za samo svoje ljudi, marveč še za milijone in milijone delavcev drugih dežel, ki so prihajali semkaj za kruhom. A po svetovni vojni, ko se je začela takozvana mašinska doba in z njo masna produkcija, je prenehala biti obljubljena dežela in trle in mučile so jo in jo še mučijo hude gospodarske in socialne težave. Ko si bo uredila to — bo ta dežela zopet Amerika, v tistem

pomeni besede, kakor jo je svet razumel popreje. Sveta ni ustvaril Bog samo za nekatere, marveč za vse ljudi. To naj bi skušali razumeti tudi tisti, ki mislijo, da jih je Bog poslal na svet zato, da smejo vedno sedeti pri velikem kupu in grabiti zase vse — drugim pa ničesar privoščiti.



KOMAR PA MUHA PLEŠETA, DA STROP IN HIŠO TRESETA

Chicago, Ill. Tako je bilo na čukovi gostiji, kaj pa bo šele to soboto večer, 7. novembra, ko bodo žene in dekleta podružnice št. 2. Slovenske ženske zveze obhajale desetletnico odkar je bila ustanovljena chikaška podružnica in cela organizacija. To bo velik dan za Chicago in okolico. Matere že tarejo orehe za potice, klobase se že sušijo v ravfenku, možje pa pokušajo sladki mošt in gruntajo, ali bo že sposoben da se prekrsti v vino za to veselico. Johnny Kochevar in njegovi godci si mažejo instrumente, da bo šlo vse res kakor namazano. Mr. Oblak je namazal polka je že ukazana, vse je pripravljeno. Denite tistih 35 centov na stran, da boste imeli za vstopnino. Naše zabave so bile še vse zares prijetne, domače in vesele; upamo, da bo ta pa še prekosila vse dosedanje. Ta ples bo to soboto, to je zadnjo soboto pred sv. Martinom. Vsi ste prav pri srčno povabljeni.

Članicam naznanjamo, da bomo imele redno mesečno sejo v torek 10. novembra. Pripesite denar za vstopnice. Za odbor: Lillian Kozek, tajnica

THANKSGIVING FESTIVAL PRI SV. TROJICI

Milwaukee, Wis. Vsega Slovencev v Milwaukee se že sedaj naznanja, da se bo pri cerkvi sv. Trojice priredilo v torek 24. novembra v šolskem avditoriju velik kard party. Prireditev bo popolne in zvečer. Potrudite se, da pridete v velikem številu, ker bodo za najboljšje igralce zares vredna darila na razpolago. Potrudite se zlasti faranohen umetnik ne more upoizite, da ste vneti za napredek svoje farne cerkve. Ves dobiček te prireditve je namreč namenjen za korist cerkve.

G. W. R. Opomba uredništvu:

Ker poštne določbe prepovedujejo objavljati o dobitkih in sličnem, tega v dopisih ne moremo objavljati in ne smemo. To naj si zapomnijo vsi poročevalci in dopisovalci.

ŠE NEKAJ O IGRIV MILWAUKEE

Milwaukee, Wis. Moram zopet napisati par vrstic in se prav lepo zahvaliti našim č. gg. duhovnikom,

Rev. Antona Schiffererju in Rev. L. Korenu, ki so tako lepo izučili mladino naših faranov cerkve sv. Janeza Evangelista, da so tako lepo predstavljali v S. S. Turn dvorani tako lepo igro 'Kmet in vrag'. Vse se je v resnici tako lepo izvršilo, v vseobčo zadovoljnost, da gre vse priznanje tako zgoraj omenjenim, kakor tudi igralcem in igralkam. Če je tudi mogoče bila kje kaka pomota, je mi njmo opazili, tako dovršeno so igrali. Izkazali so se kakor umetniki, ki večkrat na odrih nastopajo. Med udeleženci se je pokazalo veliko navdušenje do igralcev in kakor se vidi je želja vseh, da nam ti tako dovršeni igralci še igrajo. Zato v imenu vseh udeležencev še enkrat lepa hvala č. gg. duhovnikom in igralcem in igralkam.

KAKO SEM POTOVAL PO ŽELEZNEM OKROŽJU

Cleveland, O. Ni to prvič, da sem obiskal železno okrožje, in rudarske naselbine Gilbert, Aurora, Ely, Chisholm in Eveleth. Bil sem tukaj že mnogokrat, toda vselej sem obiskal te naselbine v času spomladno-poletne dobe, ko narava razvija svoje najlepše čare, ko je vsa v svetem zelenju, ko ptice žvrgole. Tedaj je res veselo bivati v tej deželi in človek v resnici uživa. To pot sem pa obiskal to okrožje v času, ko se poslavljaja jesen in se pojavlja zima. — Velika je razlika med jesenskim in pomladnim časom. V jesenskem času človek opazuje, kako se vrši borba vremena. Lepa jesen bi rada še nadalje kraljevala in ostala v prelestni barveni obleki čim najdlje ter bila v občudovanju potniku, kateri nehoti obstoji in ogleduje vse njene čare, katere si je nadela in katerih noben umetnik ne more upodobiti, kaj da bi jih šele jaz poskušal opisati. Toda, dnevni te lepe narave so šteti. Danes se že sonce milo ozira na to prelesto krasoto, jutri pa že pridejo težki sivi oblaki ki ga zakrijejo in strašijo s snegom in zimo. Listje polagoma odpada in pušča za seboj gole veje, katere bo kmalu objela ostra burja. V nekaj dneh izgine ta pestra in očarljiva slika jesenske lepote in že slišimo otožne govorce ki se širijo od ust do ust: "Mraz je, snežilo bo."

Prav vse to, kar sem zgoraj opisal, se je izvršilo v teku osmih dni, kar sem bil na potovanju v omenjenih krajih. Vse to sem doživel v tako silno kratkem času. — Ko sem 15. oktobra zapustil Cleveland, sem še zrl v krasno barvno jesensko naravo in jo občudoval. Sončno je bilo in toplo, kakor da je prišlo sonce še enkrat po slovo. Ko sem se peljal po Chicagi, sem moral nositi površnik v rokah in sem se potil. Drugi dan sem dospel v Duluth in Eveleth in tu ni bilo treba nositi površnika na rokah, kajti brila je ostra sapa. Ko je prispela Mrs. Kristina Kolar na evelthsko postajo, me je že zeblu v prste. — Razume se pa, da za rudarski okraj to še ne pomeni, da je zima, četudi je nekoliko hladno, le mi smo tako občutljivi, ker smo navajeni nekoliko toplejšega vremena. Toda tudi tukaj, ali bi rekkel tamkaj, ni šlo zimi tako z ofenzivo naprej. Armade južnih poveljnikov tople jeseni se niso dali kar tako umakniti. Sonce in gorkejši veter sta priplavala nazaj v jesenski raj ter nam za en dan pripravila prav milo vreme, ki nam je dalo upanje, da bosta še nekaj dni naša prijetna gosta. Toda, drugi dan je že šel naš up v vodi. Oblaki so zakrili pokrajino in nam vsiljevali nadležne dež, da smo bili raje v hiši, kjer je že dišalo po umetni toploti, kot pa na cesti. A zopet je drugi dan premagalo sonce sovražne mrzle oblake in jih pognalo daleč na severno stran, da smo tako imeli v nedeljo 18. okt. nad vse pričakovanje lep sončni dan in nam ni bilo treba rabiti niti površnikov. V ponedeljek so se toplo prijatelji zopet umaknili mrzlim. Nobene korajže nismo več imeli, kajti izgubili smo vse upanje, da se še povrnejo med nas topli dnevi. — Tako je trajala borba dan in noč nadalje in končno smo dočakali poraz južnih prijateljev, ki so se morali umakniti prevladujočim hladnim, ki so v noči med torkom in sredo uprizorili pravo ofenzivo v ozračju. Bitka je bila tako huda, da je bilo v sredo zjutraj vse pod snegom, ves železni okraj z Duluthom vred in sicer je bilo več snega v obližju Dulutha nego okoli Eveletha. Ne samo, da je sneg zakril z listjem lepo poslana tla, marveč se je tudi tesno oklel dreves in še zakasnela lista ter smrečja, tako, da je v sredo, ko smo se peljali z Eveletha v Duluth z Berganovim avtomobilom, izgledala narava kot pravi božični dan, katerega bi bil celo sam "Santa Claus" vesel.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI (151)



Ob prvih strelah, ki so padli iz pušk Arabcev, je padlo nekaj Canaanitov in Nazirjevi konjeniki so menili, da bo to ostale prestrašilo, toda za enkrat so se zmotili, kajti druga vrsta pogumnih vojakov je zavzela mesta padlih. — Nazirjevi konjeniki so bili le še nekaj korakov oddaljeni od sulicarjev.

Vsak čas je bilo pričakovati hudega ga sponada, kajti konjeniki so bili že čisto blizu. Tedaj je stopil pred canaanitske sulicarje Tarzan in poveljeval. Kot bi trenil, so se sulicarji razdelili na dve strani in mirno pustili Arabcem prosto pot, v največjo osuplost Nazirjs in njegovih konjenikov.

Komaj so bili arabski konjeniki tako vjevi pripravljeno past, se je vrsta sulicarjev zopet strnila in tedaj so udarili na konjenike, ki niso kaj takega pričakovali. Nekaj Canaanitov je neustrašno pristopilo h konjem in četudi je tu pa tam kateri padel, se ostali niti najmanj niso prestrašili.



Vnel se je strahovit boj na življenje in smrt. Jekla so se kresala, ranjeni so stekali, mrtvi so padali po tleh kot snopje. — V drugem koncu, kamor je bil Boris Gareto poslal črnca, se je začelo zopet strašno vpitje. Te je namreč nepričakovano napadel Tommy Welsh in jih s puškami pognal v beg.

svoy verski živelj. — V slikah smo videli da sta narodnost in vera tesno skupaj, ker so povsod tudi pri cerkvenih praznovanjih prisostvovali narodno zavedni ljudje oblečeni v narodne noše. Vrste ljudi pa, ki so si nadeli ime "Naprednjakov", hočejo nas katoličane oropati narodnega sočustvovanja in nas imenovati "nazadnjake". To je velika pomota! To je nezasišano početje in slepmišenje njihovih taktike. S tem hočejo plašiti narodno zavedne katoličane in sebi nadevati to, česar nimajo. Ni narodnjak oni, ki ni obenem tudi veren katoličan. To smo videli v slikah iz domovine in v slikah iz Amerike, videli tudi med Amerikanci v raznih veselih manifestacijah. — Končno smo videli še slike velike jezerske razstave in znamenite legijonarske parade. Obe sliki v barvah. Težko je določiti čas za slikovne prireditve. Sedanji čas se namreč vsevprek pripravljajo in prirejajo razne prireditve na dvoranih in domovih. Praznujejo se godovi, prirejajo plesi in drugo, ne samo v soboto in nedeljo večer, ampak tudi med tednom. Radi tega smo morali izpustiti naselbino Chisholm, ker ni bilo mogoče urediti dneva, ki bi bil primeren za kazanje slik, ali pa so bile slike objubljene že drugam. Pri vsem tem so posestili slikovne predstave in približno lepem številu tako na Gilbertu, v Aurori, na Ely in Evelethu, daši je bilo vreme silno nenaklonjeno, izvzemši ko so se slike kazale na Elyju. Ker sem bil na tem potovanju sam z vso prtljago, sem v ta namen potreboval pomoči vsaki dan, pri vseh predstavah. V sled tega sem dožal mnogo hvalečnosti Mrs. Kristini Kolar; imel sem na razpolago hišni avto, pa tudi stanovanje. Še ko sem se mudil na obisku pred štirimi leti, me je sedaj pokojni Joe Kolar prepeljal z vso mojo prtljago. Zalibog, da je kmalu potem umrl. Bog mu povrni vse izkazane usluge in dobrote. — Mrs. Kristina Kolar je pa tudi mnogo pripomogla, da sem imel vreden dnevni program za vsaki dan po vrsti. — Mrs. Kolar se je nahajala za časa evharističnega kongresa v Ljubljani in je bila tudi na domu, v vasi Mala Slivnica, fara Velike Lašče, kjer je moj slikar v domovini posnemal slike ljubljanske evharističnega kongresa, birmo v Žužemberku in procesijo v Velikih Laščah, potem seje in razna dela na polju. Mrs. Kolar je šla v domovino da obišče svojega brata, kateri je že več let ležal na bolniški postelji in je kmalu po njenem odhodu tudi umrl. Mrs. Kolar je potem vzela k sebi 10 let staro hčerko Veroniko, katere nam je ob priliki predstav deklariral z odra, oblečena v narodni noši. Mrs. Kolar je dobila iz domovine tudi 23 let staro Albino Košir. Mrs. Kolar ima sedaj lepo vrejeno trgovino grocerije in slaščičarno na prav lepem trgovskem delu mesta Gilbert, le gospodarja manjka, pa se bo morda že od katere strani oglašil. Kljub temu pa Mrs. Kolar ne sameva, ker če ne prihajajo k njej sosede, prihajajo pa drugi (Dalje na 3. str.)



Napisal: Edgar Rice Burroughs

O ZAKONU ZA SOCIJALNO VARNOST

Zakon za socijalno varnost (Social Security Act), vzakojen pod Rooseveltovo administracijo...

podlagi vsakega tedna, v katerem je delal med 1. januarjem 1937 in dnevom, ko je dosegel starost 65 let.

Vprašanje: Kaj bo moral delavec plačevati? — Odgovor: Za prihodnja tri leta na plačuje 1 odstotek svojih mezd...

Vpr.: Ali delodajalec kaj plačuje? Odg.: Da, on plačuje isti znesek, ki ga delavec plačuje.

Vpr.: Kaj bo dobival delavec za svoj denar? Odg.: Dobival bo dosmrtno pokojnino, čim postane 65 let star.

Vpr.: Kaj bo dobival delodajalec? Odg.: Nič, razun da se bo rešil dolžnosti, ki jo nekateri priznavajo...

Odbitki po delodajalcih

Vpr.: Kako se pobira delavčev prispevek? Odg.: Zakon nalaga delodajalcem, da ga odbijajo od plače delavcev...

Vpr.: Kam gre potem ta denar? Odg.: V zakladnico Združenih držav.

Vpr.: Ali more vlada potrositi delavčev dolar za druge svrhe? Odg.: Nekateri delodajalci skušajo dajati tak vtis o tem...

Vpr.: Ali se ta načrt tiče delavcev, ki dobivajo visoke plače, ravno tako kakor oni, ki manj zaslužijo?

Vpr.: Ali ne bi moral biti delavec ravno tako na dobrem, ako bi se zavaroval pri privatni zavarovalni družbi?

Vpr.: Ali je mogoče, da bo kdo vplačal več v sklad, kot bo od istega dobil? Odg.: Ne, nikoli ne.

Vpr.: Ali ne bi mogel biti delavec ravno tako na dobrem, ako bi se zavaroval pri privatni zavarovalni družbi? Odg.: Ne.

Vpr.: Ali je mogoče, da bo kdo vplačal več v sklad, kot bo od istega dobil? Odg.: Ne, nikoli ne.

Vpr.: Kateri delavci morajo plačevati? Odg.: Vsi delavci razun poljedelskih delavcev...

Vpr.: Ali tudi ti drugi delavci dobivajo pokojnino? Odg.: Ne, le oni, ki prispevajo v sklad, so vpravičeni do pokojnin.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako se delavec preseli iz ene države v drugo? Odg.: To nič ne dela. Gre za federalni sklad in ta se nanaša na delavca ali delavko, kjerkoli naj dela.

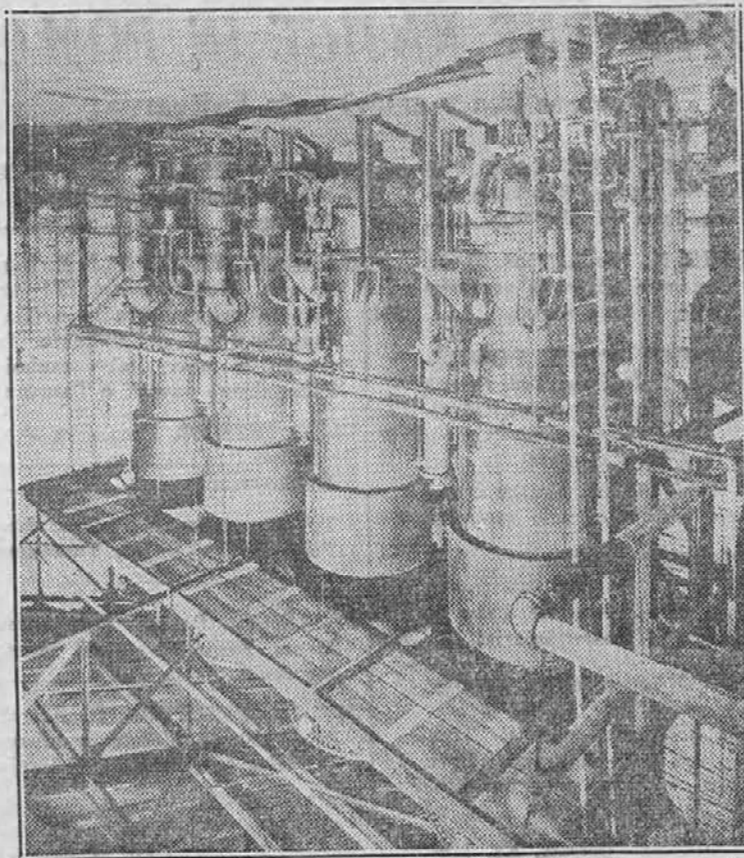
Vpr.: Kaj se zgodi, ako je kdo odpuščen ali postane preveč bojan, da bi mogel delati ali ako ženska se omoži in preneha delati? Odg.: Ko nehate delati, nehate plačevati v sklad, ali ne izgubite pravice do denarja, ki ste ga že vplačali...

Vpr.: Ali tudi ti drugi delavci dobivajo pokojnino? Odg.: Ne, le oni, ki prispevajo v sklad, so vpravičeni do pokojnin.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako se delavec preseli iz ene države v drugo? Odg.: To nič ne dela. Gre za federalni sklad in ta se nanaša na delavca ali delavko, kjerkoli naj dela.

Vpr.: Kaj se zgodi, ako je kdo odpuščen ali postane preveč bojan, da bi mogel delati ali ako ženska se omoži in preneha delati? Odg.: Ko nehate delati, nehate plačevati v sklad, ali ne izgubite pravice do denarja, ki ste ga že vplačali...

ALKOHOL ZA KURIVO



Nova tovarna v Atchinson, Kans., v kateri se izdelujejo nove vrste produkta, namreč kurivo iz alkohola.

ki se bore na uporniški strani, star razveljavljen avstrijski, logrski in nemški papirnat denar. Sklepa se iz teza, da uporniško poveljstvo plačuje te nevedneže z ničrednim denarjem.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

znanke in prijateljice. Ves čas mojega bivanja pri Kolarjevih je imela njihova družina vedno nove obiskovalke. Ona je poznana kot zelo prijazna in vedno naklonjena ženska in kot taka poznana tudi v domovini. Za časa svojega bivanja v starem kraju je izkazala veliko dobrot in uslug revnim in potrebnim, pa tudi domačim cerkva ni pozabila. — Od Velikih Lašč je v Cleavelandu, pa tudi po drugih slovenskih naselbinah zlasti v Minnesoti, mnogo naseljenec.

Moram omeniti uradnice družtev, ki so šle okolu in vabile udeležence, da so se udeležili kazanja slik. V Aurori Mrs. Susteršič, na Ely Mrs. Cvetič, na Evelethu zopet druga. Sploh so uradnice družtev rade pomagale. Evelethsko predstvo so posejile med drugimi tudi družine Tekavec in Medved iz Chisholma in Mrs. Oblak s hčerko iz Elkharta, Indiana; na Ely je prispejala družina George Nemanicha iz Sudana.

Za časa mojega bivanja mi je bilo čast biti gost v družbi Mrs. Rose Svetich na Ely. Obiskal sem pionirsko družino Jos. Mantelna. Mrs. Kolar in gospodična Veronika Jaklič so bile vedno na Ely. Bil sem gost družine John Krakerjeve na Gilbertu; družina Ignatz Babich z Greaney je posejila predstvo na Gilbertu. — Pri tem sem pa videl in se razgovarjal še s številnimi drugimi od poprej poznanimi, katere smo obiskali na Chisholmu in drugod. Tako smo bili v hiši Mr. in Mrs. Tekaveca na Chisholmu, mudili smo se pri Zakrajškovi, ki so doma iz Blok, pri Smolnikovih in Virantovih. Dočim imamo v Cleavelandu in v sodih ohajčana, imajo tam kalifornijčana, ki je črn, dočim je ohajčan rdeč in bel. Rečem, da sem našel povsod veselo in prijazno družine, samo žal mi je, ker nisem imel časa, da bi obiskal še druge poznane številne rojake. To se bo pa mogoče zgodilo kedaj spomladi, koncem meseca maja ali v začetku junija, če bodo došle iz domovine nove slike, o katerih mi je dr. Franc Trdan, profesor v St. Vidu nad Ljubljano, že poslal seznam. Pričakujem namreč posebne slike, ki so bile nalašč posnete v ribniškem okraju, tako pri Novi Štifi, pa tudi ob priliki 800 letnice stiškega samostana in pa

ŠALJIVI VLOMILCI

Trije vlomilci so obiskali v Budimpešti ponoči trgovino Munk, navrtali železno blagajno, pa niso našli v njej niti pare, ker jemlje lastnik vsak večer ves denar s seboj. Ta neuspeh jih pa očitno preveč užalostil, kajti na pisalni stroj so napisali Munku pismo, ki so ga položili v prazno blagajno: "Dragi g. Munk, res smo se začudili, da vam gre tako slabo, toda slabo gre tudi nam. Predstavljajte si: če bi povsod našli na take blagajne, bi morali prosjati. Zakaj smo se tako trudili? Z največjim spoštovanjem trije prijatelji."

JAPONCE OBDOLŽUJE MUČENJA

Šangaj, Kitajska. — Angleška oblast so vložile proti japonski policiji težko obtožbo, namreč, da je nekega angleškega mornarja nečloveško mučila. Pod obdolžbo, da ni hotel plačati vojniške nekemu taksi vozniku, je policija mornarja aretirala, kakor se glasi obtožnica. V zaporu mu je zažrtla nalivno pero pod nohte in mu v rano vbrizgnila črnilo, ter ga s tem prisilila, da je podpisal izjavo, s katero je priznaval svojo krivdo. Angleške oblasti izjavljajo, da imajo nepobiten dokaz, da je mornar plačal svojo vožnjo.

ALI PTICE POZABLJAJO PETJE?

Pruski ornitolog Christoleit meni na podlagi opazovanj, da je lepota ptičjega petja v zadnjih desetletjih občutno popustila. Posebno pri ščinkavcu, penici in velikem slavcu je opazil, da postajajo poedine "kitice" njih petja krajše, enoličnejše in po zvoku bolj suhe.

Črnoglavka obvlada dandanes komaj še odlomke svoje pesmi, ki je nekoč zvenela kakor kratka, krepka koračnica. Christoleit meni, da je takšnih pojavov križva naraščajoča industrializacija. Drugi ptičeslovec pa pravijo, da se za sedaj ni bati, da bi ptice pozabile na svoje petje razen mestnih ptic, ki so že prilično degenerirane.

NAPADI UPORNIKOV NA RDEČI KRIŽ

Barcelona, Španija. — Angleški zdravnik dr. K. Loutit, vodja angleške bolnice na vladni strani na fronti, izjavlja, da nimajo uporniki nikakega spoštovanja in obzira do znamenja Rdečega križa, marveč, nasprotno, da njih aeroplani celo najraje tam napadajo, kjer vidijo to znamenje, in jih je bil zato prisiljen odstraniti s svojih pomožnih bolnic. Dalje pripoveduje ta zdravnik, da so po neki bitki našli pri 300 ubitih zamorcih,

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

GOSLI IZ JEKLA

Doslej so vijoline izdelovali samo iz lesa. A nekateri pravijo, da je napak misliti, da bil le les pripraven za vijoline in da je kovina prav tako dobra za odmev glasu. V slavnem angleškem mestu Sheffieldu so zdaj otvorili tvornico glasbil, kjer izdelujejo novovrstne kovinaste gosli. Nova kovina za te gosli je zlitina iz bakra, niklja in kroma, ki ima tako lastnost in zmožnost odmevanja kakor les. Seveda so potrebovali več let, preden so iznašli pravilno zlitino. Glas take vijoline se prav nič ne razlikuje od glasu lesene vijoline. Le nekaj je še skrivnost: koliko taka vijolina stane!

ROBINZONI

Ljudje so se naveličali družbe, to potrjuje prilike v Angliji. V tej visoko civilizirani državi vlada namreč veliko povpraševanje po malih neobljudenih otočjih, raztresenih kjerkoli v oceanu. Z otočki se je razvila pravečata trgovina in vedno več je interesentov, ki bi radi zapustili svoje mesto in svoj poklic ter se sami ali s svojo družino preselili daleč proč od modernizma in živeli življenje znane Robinzona. Seve so nekateri otočki pravi zemeljski raji, drugod spet živijo samotarci največ od ribolova in lava. Navpičnost življenja, očitna v teh slučajih, je povsem naravna ob nenaravnih prilikah sodobnega žitja.

ORIGINALNI POKLICI

V ameriških filmskih ateljih deluje mož, ki ima napravo, s katero opere nerabne obleke filmskih stativistov, da se zdijo kakor nove.

V poslovalnici neke londonske paroplovne družbe živi nameščeneec, ki v svojem prostem času — očitno ga ima precej — sestavlja ljubavna pisma. Na leto zasluži mož s tem postranskim poslom prav čedne denarce.

Neki Francoz si je uredil "kliniko ljubezni". Njegovo delo obstoji v podučevanju ženinov in nevest o njihovih zakonskih dolžnostih. Pravijo, da mu kupčija dobro uspeva.

V Berlinu živi celo ženska, ki si je nadela naslov "univerzalne pomočnice". Kadar so ljudje na potovanju ali z doma, oskrbuje ta ženska njihove ptiče, mačke

Ne bodite sužnji neprebave TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE. Zelodčno zdravilo iskreno priporočano. Pišite po brezplačen vzorec. Triner's Bitter Wine Co. 544 S. Wells St., Chicago, Ill. Send me a free sample.

Vabimo vse naše prijatelje iz So. Chicago, Pullmana, Waukegana in Joliet.

Veliko Veselico s Plesom priredi Podružnica št. 2, S. Ž. Z. v Chicagi v spomin svoje desetletnice Johnny Kochevar & His Merry-makers v soboto, 7. novembra ob 8. zvečer V ŠOLSKI DVORANI SV. ŠTEFANA

slike velesajma v Ljubljani, kjer je bila posebno dobro zastopana ribniška suha roba. Ako prejmem to serijo slik, bo rudarski okraj še enkrat imel priliko videti živahno slikovno predstavo in sicer po poprej dobro vredenem programu glede časa.

Naj bo omenjeno še to, da mi je med tem časom pisal Mr. Ludvik Perušek z Willarda, Wis. in me povabil na poset s slikami, katere so bile Willardčanom že večkrat objeljene. Njemu, kakor ostalim našim farmerjem odgovarjam, da se vidimo prihodnje leto na Willardu, nekako ob času, ko bom potoval v Minnesoto. Willardčani dobiti slike kar dva večera in sicer te, katerih še niste videli. To je že v mojem načrtu. Glejte pa na to, da bo do tedaj že papeljana "elektrika", da nam ne bo treba po avtomobilih pobirati baterije za vrtenje svojih aparatov. — Bog vas živi vse!

A. Grdina

IZ DOMOVINE.

Nova cerkev na Barju Ljubljanski mesni svet je sprejel prošnjo Barjanskih prebivalcev in jo odobril, da se na Barju sezida nova cerkev. Kakor je predvideno, bo stala cerkev ob cesti v Črno vas, ker ob Ižanski cesti ni primernega zemljišča. Načrte za cerkev bo izvršil profesor Plečnik.

Kolesarka pod vozom

Ko se je natakarica Justina Štrubelj iz Most peljala s kolesom po neki ljubljanski ulici je nesrečno prišla pod voz in se hudo poškodovala po obrazu in drugod po životu.

Ogenj

V Plešivcu je ogenj uničil gospodarsko poslopje posestnika F. Jeharta in mu napravil nad 15.000 dinarjev škode.

Konj ga je brcnil

Ivan Gomilšek, 44 let star posestnik pri Sv. Urbanu je opravljaj konje. Pri tej priliki ga je eden konj brcnil v nogo s tako silo, da mu je zdrobil in je moral Gomilšek v ptujsko bolnico.

VELIK BLAZNIKOV PRATIK

ZA LETO 1937 JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prepozni. Stane s poštino vred 25 centov. Naroča se od: Knjigarna AMER. SLOVENEK 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

BOŽIČNA DARILA. Vašim domačim v stari kraj bodo dostavljena točno in hitro. Mi pošljamo denarne pošiljatve v vse dele sveta. Pošljite vašim domačim v stari kraj božično darilo potom nas, ki bo dostavljeno točno, hitro in brez vsakega odbitka. Cena valuti so podvržene spremembam borznih cen. Včeraj so bile naše cene: Dinarji: Za \$ 2.55..... 100 Din. Za \$ 5.00..... 200 Din. Za \$ 7.20..... 300 Din. Za \$ 9.50..... 400 Din. Za \$ 11.70..... 500 Din. Za \$ 23.00..... 1000 Din. Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5.00 pošljite..... \$ 5.75. Za \$ 10.00 pošljite..... \$ 10.85. Za \$ 15.00 pošljite..... \$ 16.00. Za \$ 25.00 pošljite..... \$ 26.10. Za \$ 40.00 pošljite..... \$ 41.25. Za \$ 60.00 pošljite..... \$ 51.50. Litre: Za \$ 3.50..... 50 lit. Za \$ 4.50..... 100 lit. Za \$ 9.00..... 200 lit. Vsaka pisma in pošiljatve naslovite na: JOHN JERICHI (V pisarni Amer. Slovenca) 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Najboljše pivo. Oote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od JOHNA KOČEVARJA West Side Distributor of MONARCH BEER 2215 W. 23rd Street CHICAGO, ILL. Telefon Canal 6177

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

Upal sem, da vam bom smel danes zarana povedati, kaj ste mi in kaj želim, da bi mi postali. Ko pa sem vas davi spet zagledal, ste bili čisto izpremenjeni. Vi niste muhaste in brezsrčna ženska, ki va bi danes človeka k sebi in ga jutri zavrže. Zaman sem iskal ves dan prilike in možnosti, da bi govoril z vami. Ni se mi posrečilo. Zato pa sem si dal besedo, da nočejši večer ne sme miniti, ne da bi vas bil vprašal, ali mi vračate mojo ljubezen ali ne. In zdaj stojim tu. Kaj mi odgovorite?"

Romana je siloma zaprla svoje srce prosečemu, vročemu zvoku njegovega glasu. Jezno ga je pogledala. "Ali se res upate govoriti meni o ljubezni, gospod inženjer? Na to imam le en odgovor: Sram vas bo di — in pustite me pri miru."

Zdrznil se je, kakor bi ga bil zadel udarec.

"Romana!"

"Prepovedujem vam, da bi me klicali s tem imenom!"

"Oprostite," je zvonko rekel Viktor, "da sem vas nazval z imenom, ki sta vam ga dail moja ljubezen in moje hrepenenje. Nočem se pripraviti z vami, ker vidim, da tavate v zagonetni zmoti. A naj bo stvar kakršnakoli, vsekako jo je mogoče pojasniti. Zato vas nujno prosim, povejte mi, česa naj me bo sram. Ali je zločin, da vas ljubim in da sem vam to priznal?"

Krčevito je zvila roke. Viktor je stal pred njo s ponosno dvignjeno glavo in svobodnim čelom ter ji gledal s svojimi jasnimi, odkritimi očmi naravnost v obraz. Ali si je bilo moči misliti, da bi bil ta človek slepar? Ali mu je bilo treba res šele vreči obtožbo v obraz, da odneha?

Vztrepetala je in se še krepkeje oprla na pisalno mizo. Misel, da ga mora ponižati, je bolela njo samo najhuje.

"Imeni, ki ju sme izgovarjati vaša ljubezen in hrepenenje, se glasita drugače. Ti dve imeni sta Suzana in Marija," je rekla z dušecim se glasom.

Osuplo je vzdignil glavo. "Kaj hočete reči s tem?"

Široko je uprla vanj oči. "Ali vam moram naravnost povedati, da je za oženjenega moža in očeta sramota, če govori o ljubezni še komu drugemu kakor svoji ženi?"

Viktor se je globoko oddahnil. Kakor bi trenil, je bil ves pomirjen, vsa razburjenost je izginila z njegovih lic. Zgolj brezmejno sočutje z Romano mu je polnilo dušo. Te besede so mu mahoma razodelle, zakaj je tako izpremenjena. In zdaj je tudi z gotovostjo vedel, da mu je zadala ta udarec Beatrika. Jasno in očitno je videl vso stvar pred seboj. To mu je vrnilo pokoj. Videl je, kako težka je Romana zavest njegove domnevne propalosti.

"Za oženjenega moža? To je tisto, kar vas je ogorčilo zoper mene?" je rekel, gledaje jo z bleščečimi očmi.

Zastrmela je vanj, vsa poparjena, ker ni videla na njegovem obličju niti zadrege niti slabe vesti. "Da — to je! Vzrok mojega ogorčenja je bogme dovolj težak, da me opravičuje," je dejala z drhtečim glasom.

Viktor je stopil zdaj vendar bliže. "In to

je verjela Romana Severjeva kar tako? Obsodila me je in zavrgla, ne da bi bila vprašala, ali je tudi res?" je vprašal očitajote.

Romana se je preplašeno vzravnila in se sklonila naprej. Nemirno so zažarele njene oči v njegove.

"Kaj pomeni to? Mar hočete tajiti, da ste oženjeni in imate soprogo, ki ji je ime Suzana, in hčerko, ki ji je ime Marija?"

Smehljal mu je preletel obraz. "Romana! Kam ste zablodili? Zdaj razumem vse. Kaj ne, Beatrika vam je pripovedovala o pismih, ki jih je — recimo, našla... v moji pisalni mizi. Bila so pisma, ki jih je pisala žena svojemu možu in očetu svojega otroka. Morda se mož ne imenuje nikjer po imenu in je Beatrika sama verjela, kar vam je povedala. Saj ne vem, dokod je prišla v svojem prepovedanem poslu! Uboga Romana! Beatrika vas je grdo speljala vedoma ali nevedoma. Kaj ne, da je prišla davi k vam in vam rekla, da vas varam in sleparim? S pretvezo, da vas hoče posvariti pred menoj, je potisnila strupeno želo v vaše ubogo srce in me vam je očrnila. Tako jasno vidim vse, kakor da sem bil zraven. Romana — da — zdaj vam rečem vendarle spet Romana! — tako grde stvari ste poslušali o meni, ne da bi bili vsaj malce dvomili o njih? A saj se ne morem hudovati na vas, da ste verjeli tistim besedam, ki jih je iztuhtala zlobna podlost ali pa hudobna zmota. Romana, poglejte mi vendar v oči! Ali sem podoban brezčastnemu lopovu in zavratnemu sleparju?"

Zrušila se je v naslanjač in se krčevito oklenila področnikov. Njene temne oči so se prestrašeno in proseče uprle vanj.

"Ali mar ni resnica? Ali si je mogla Beatrika izmisliti kar tako? Saj mi je vendar rekla, da je čitala pisma, v katerih vas žena prosi, da bi končno obvestili svoje sorodnike o tem, da ste se poročili. Videla je tudi sliko vaše žene in vašega otroka," je izdavila trepetaje.

Viktor se je čudno nasmehnil in zmajal z glavo. "To je čitala Beatrika? Nu, seveda, vse to se zdi tako naravno, da ste morali verjeti. Toda motili ste se; hudo, hudo krivico ste mi storili. Nisem oženjen, nikakor ne. Svoboden človek stojim pred vami. Nadejam se, da boste zdaj obžalovali svoje okrutno ravnanje z menoj."

Pritisnila si je roke na srce. "Oh, Bože moj, kako rada — kako rada bi vas prosila odpusčanja — samo če bi vas razumela, kako naj bo to vse mogoče? Zdaj, ko stojite pred menoj tako ponosni in mirni — zdaj res ne razumem več, kako sem mogla dvomiti o vas. A kje bi si bila mislila, da Beatrika ne govori resnice?"

"Morda je sama verjela, da sem oženjen. Prosim vas, ponovite mi natanko in podrobno vse, kar vam je povedala. Potem vam pojasnim točko za točko."

(Dalje)

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am. Slovenec!"

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

Katere ima v zalogi naša knjigarna:

- POL LITRA VIPAVCA, D. Feigl. Broš. 136 str. Kratke zabavne zgodbe iz življenja. 60c
- POLJUB. K. Šveta. Broš. 97 str. Interesantna povest iz gorskega življenja češkega naroda. 50c
- POSLEDNI DNEVI POMPEJEV, E. L. Bulwer. Trdovezana 355 str. Zanimiv roman v dveh delih, vsaka zase. Obe knjigi. \$2.00
- PO STRANI KLOBUK, D. Feigl. Broš. 155 str. Kratke črtice vsebine in zelo zanimive 75c
- PETER MARKOVIČ, Iv. Pregelj. Broš. 201 str. Zgodovinska povest, ki pripoveduje, kako je strašilo ljubljanske šolarje. 75c
- POTOP, H. Sienkiewicz. Znamenita zgodovinska povest iz življenja poljskega naroda. Dva dela vsak v svoji knjigi. Prvi del ima 956 str. in drugi 495 str. Obe knjigi. \$6.00
- POVESTI IN SLIKE, Ks. Meško. Broš. 79 str. Kratke povesti iz življenja. 45c
- PRAVLJICE, F. Milčinski. Trdovezana 133 str. Ilustrirana z risbami. 90c
- PRAVLJICE IZ TOKA, Iv. Vuk. Trdovezana, 125 str. Zanimive pravljice, vporabljuje za zabavo in kratak čas. 75c
- PREGELJ IVANA ZBRANI SPISI, Broš. 255 str. Dve krasni povesti v eni knjigi: Zgodbe zdravnika Muznika in Tolminske matere sveta noč. \$1.00
- PRAVLJICE, O. Wilde, trdovezana. 50c
- PRIHAJAČ, Fr. Detela, trdovezana knjiga, 157 str. Povest iz življenja. \$1.00
- Brošura 45c
- PRIPOVESTI O PETRU VELIKEM, Broš. 308 str. zanimiva povest. 75c
- PRST BOŽJI ali izgledi božjih kazni, oz. slučaj, ki niso slučajji. Broš. 78 str. 35c
- PTIČKI BREZ GNEZDA, Fr. Milčinski. Broš. 204 str. Ljubljanska povest, zelo zanimiva. 45c
- RABLJI, Fr. Bevk. Trdovezana, 106 str. Črtice iz trenutkov trpljenja. Zelo napeta povest. 75c
- RIBIČEV SIN, Pravljičja. 25c
- ROŽA DEKLET, povest spisal Janez Langerholz, brošura z 56 strani. 25c
- SANGUIS MARTYRUM, L. Bertrand. Broš. 206 str. Zelo zanimiva povest iz prvih časov kristjanov. 60c
- SISTO E SESTO, zelo zanimiva povest iz italijanskih Abrucev. Broš. 107 str. 35c
- SKRIVNOST NAJDENKE, zanimiva povest o najdenem dekletu, ki se čita z velikim zanimanjem. 50c
- SLIKE, Ks. Meško. Broš. 190 str. Kakor vse Meškove povesti je tudi polna zanimanja. 65c
- SLOVANSKA KNJIŽNICA, 57, 58 in 59 snopič. Dve zelo zanimivi povesti: Povesti s potovanja in Korotanske povesti. Zelo priporočljive. 75c
- SMRT PRED HIŠO, Fr. Bevk. Broš. 133 str. Roman iz našega kmečkega življenja, ki se s posebnim zanimanjem čita. 65c
- SORODSTVO, Iv. Šorli. Broš. 128 str. Interesantna povest iz slov. življenja. 45c
- SPACE, N. Korun. Trdovezana 151 str. Kratke vesele zgodbe. \$1.00
- SREČA, povest spisal Janez Langerholz, brošura z 42 strani. 25c
- STEZOSLEDEC, pretresljiva povest iz ameriškega življenja. 30c
- SVETLOBA IN SENCA, Fr. Detela. Broš. 176 str. Kakor druge Detelove povesti je tudi prav zanimiva. 80c
- SVETOBOR, P. Bohinjec. Broš. 279 str. Zanimiva povest iz konca 11. stoletja. 60c
- ŠOPEK SAMOTARKE, Manica Komanova. Broš. 175 str. Kratke povesti, ki so priljubljene zlasti žensstvu. 50c
- STIRI LETA V RUSKEM UJETNIŠTVU, J. Grdina. Broš. 611 str. Zanimiva knjiga, ki opisuje doživljanje vojnega ujetnika. \$2.00
- SELO STEPANČIKOVO, F. M. Dostojevskij, nova knjiga. Broš. 243 str. Zelo humorističen roman iz ruskega življenja. \$1.25
- TARAS BULJA, N. Gogolj. Trdovezana 206 str. Zanimiva povest iz Rusije. 75c
- TARZAN IN SVET, E. Burroughs. Trdovezana 308 str. Se ne spominjate kako ste z zanimanjem čitali povest Džunglo.
- TARZAN KRALJ DŽUNGLE, trdo vezana knjiga z slikami z 300 strani. \$1.00
- TARZANOVE ŽIVALI, E. Burroughs. Mehkovezane, 274 str. Napeto pripovedovanje o Tarzanu in njegovem življenju. Ta roman je prav tako zanimiv kakor druge povesti o Tarzanu. 95c
- TIHO JEZERO. Povest za slov. mladino. 75c
- Mehkovezane. 95c
- To je nadaljevalna povest iste. Tu čitate, kaj se je z Tarzanom oporoki. 85c
- TATIČ, Fr. Bevk. Trdovezana 86 str. Zanimiva povest samotoženca. 75c
- TIK ZA FRONTO, D. Feigl. Broš. 150 str. Vesele in zabavne črtice iz vojaškega življenja. 80c
- TESTAMENT, J. Kršnik. Broš. 78 str. Zanimiva povest o slovenskem gospodarju in njegovi godilo pozneje. \$1.25
- TO KRAJ IN ONKRAJ SOTLE, ter tam preko. F. Zolna. Trdovezana 68 str. Hudomušnice, ki se z zanimanjem čitajo. 65c
- TOLMINCI, I. Pregelj. Broš. 415 str. Zanimiva povest o Tolmincih in njihovem življenju. 95c
- TRENUTKI ODDIHA, Več zanimivih povesti v eni knjigi. 50c
- TROJE ANGELSKIH ČEŠČENJ, J. Vošnjak. Zanimiva kmetijska povest iz slovenskega življenja. 35c
- TUJSKI PROMET, F. Detela. Trdovezana 174 str. Povest iz življenja Dolenjev iz novomeške okolice. Zelo zanimivo. \$1.00
- TUNEL, B. Kellerman. Trdovezana 294 str. Zelo napet roman, ki ga čitatelj ne odloži, dokler ga ne prečita. \$1.20
- UBOGO UŠTIN, Sl. Slavec. Brošura 132 str. Zanimiva slovenska povest. 55c
- VENEC SLOVANSKIH POVESTI, Broš. 270 str. 6. knjiga. Črtice z ogledom. — Ta tretja. — Poroka po pomoti. Vse tri povesti so zelo zanimive, vse v eni knjigi. 60c
- VERA, O. Waldova. Trdovezana 154 str. Interesantan roman iz rusčine. 75c
- V LIBIJSKI PUŠČAVI, A. C. Doyle. Roman, ki vas popelje v burne zanimive slučaje libijske puščave. 60c
- V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, R. Krafft. Prvi in drugi del, vsak po. 80c
- V PETROGRAD, L. Stiasny. Zanimive potopisne črtice. 75c
- VSTAJENJE, R. Vrabl. Zanimiva povest. 25c
- VSTAJENJE, roman v treh delih spisal L. N. Tolstoj; trdo vezana knjiga z 595 strani. \$3.50
- V TUJIH SLUŽBAH, A. Jirasek. Broš. 270 str. Zanimiva povest iz češkega življenja. 95c
- VZORI IN BOJI, J. Debevc. Trdovezana 415 str. Popis dijaškega življenja, ki je prav zanimiv. \$1.50
- ZAGORSKI ZVONOVI, Reimichl. Brošura 234 str. Knjiga, ki se z velikim zanimanjem čita. 75c
- ZGODOVINA 17. PEŠPOLKA, K. Capuder. Trdovezana 176 str. Ilustrirana knjiga, ki opisuje zanimivosti slavnega 17. regimenta. \$1.00
- ZADNJA NA GRMADI, Fr. Jaklič. Zanimiva povest iz ribniške zgodovine. \$1.00
- ZA MILIJONI, A. K. Green. Trdovezana 253 str. Zelo napet in zanimiv roman. 75c
- ZADNJA KMEČKA VOJSKA, Trdovezana, 378 str. Zanimiva povest iz hrvatskega življenja in njih borbe proti tlačiteljem. \$1.25
- ZADNJA PRAVDA, J. S. Baar. Broš. 184 str. Velezanimiva povest iz češkega življenja, ki bi jo moral čitati vsak naš človek. 50c
- ZADNI DNEVI V OGLEJU, Roman iz petega stoletja po Kristusu. Trdovezana 120 str. 85c
- ZADNI DNEVI VELIKEGA MUČENIKA, M. Bambič. Broš. 80 str. Zanimiva povest iz misijonskega delovanja v Ameriki. 45c
- ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA, A. M. Dostojevskij. Trdovezana 258 str. Napeta in zanimiva povest iz rusčine. Dva dela, vsak v svoji knjigi. Vsak del \$1.25
- ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK, J. P. Planinski. Broš. 70 str. Prvi in drugi zvezek. Vsak po. 40c

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Stalin — popušča?

Vidim, da neki krogi tako sodijo. Morda je želja oče misli, sam bi pa bil vesel, ako bi res popuščal. Vsekako pa je Stalin v škripcih. Stalin je gospodar v tretji internacionali, ki ima moč in vpliv v sedanjih dobi. Prva in druga internacionala je izginila, le ime je še ostalo. Ampak vse kaže, da se poraja nova, toraj četrta internacionala, in sicer zoper Stalinovo tretjo, in glava te četrte, se zdi, je Leon Trotzky, ako pride do nove. Najvažnejšo vlogo pri tem igra — denar, in tu utegne Trotsky naleteti na hude ovire, ker pač nima na razpolago zakladnice ki so odprte po "bogati" Rusiji Stalinu. Sicer je pa Trotsky izmed vrlo talentiranega naroda, ki se razume na biznez, in če tu udari Stalin, je za Stalinu dejano. Drugače je pa tudi Stalin — orientalec, in že kot tak cnako vrlo prebrisan. Kdo pride na površje? Ako Trotzky omaja tla Stalinu, ni dvoma, da bo Stalin začel — popuščati, če nima drugega izhoda. Na popuščanje cika nova — ustava, ki se bo na ravnanala, kakor lahko vsak vidi, ki ni slep, po okoliščinah. Razume se, da bi bila kaka četrta internacionala še stoprocentno slabša, za kar jamči Trotzky sam, če ga kdo dobro pozna.

Oh, yeah.

Sicer je skoroda smešno, ako se evropska gospoda prizadeva za svetovni mir, ko misli vsak le na vojsko in kako bi se bolj pripravil za nove spopade. Vsaj nekaj mora pa tudi ta gospoda delati in započeti, ko ima časa in še ni resnejših spopadov. Mednarodni odbor že napol mrtve Lige narodov je razpravljal o miru in avstrijski član je predlagal, da naj se v prosep miru iz radija izloči vsaka protivrska propaganda. Podporo je dobil pri tem od Irea, Švicarja in Ogra. Gotovo bi vsaj nekaj pripomoglo k miru. Pa se je dignil zastopnik Sovjetov in je izjavil, da Sovjeti ne bodo nikoli podpisali takega predloga, ker ti Sov-

jetni rešpektirajo "svobodo vesti, religiozne ali protoreligiozne vesti." Oh, yeah. Saj bi ti Sovjeti ne vedeli kam s časom, ko bi ne smeli ropotati po zraku proti vsaki religiji. Za "religiozno vest" pa ni nikogar, lahko to trdimo in prav ti Sovjeti bi mu takoj razbili glavo, ako bi kdo le znil besedo o — religiozni vesti in svobodi. So za svobodo, ki je pod njih nasilstvom nemogoča.

Smart boys so ti moskovski Judje.

KAJ JE SLAVA SVETA?

Wilhelm von Humboldt je bil tako slaven, da je nekoč na pošti v redu in hitro dobil pismo, ki je bilo naslovljeno samo z "Gospod Humboldt, Evropa". Malokateri človek se lahko ponaša, da uživa med svojimi sodobniki toliko svetovne slave. Nekateri, posebno umetniki, bodo prepričani, da je z njimi tako, a utegnejo doživeti kakšno razočaranje.

Gabriele d'Annunzio je prišel nekoč v neko pariško trgovino s starinami, da bi tam kupil lepo sliko Madonne, ki je bila na prodaj. Ko je povprašal za ceno, je trgovec malo okleval, potem pa je dejal, kakor da je pesnika spoznal: "No, ker ste vi, pa jo imejte za deset tisočakov". D'Annunzio je bil seveda ves srecen nad tem, da ga je ta človek spoznal in je sliko kupil. Prosil je, naj mu jo pošljejo v njegov hotel. Bil je že na cesti, ko je trgovec prišel za njim, češ: "Gospod, popolnoma ste pozabili, da mi poveste svoje ime in naslov."

Slično razočaranje je doživel španski pisatelj Blasco Ibanez. V Franciji je nekega dne z mnogimi priporočilnimi pismi vlade obiskal neko solo. Ravnatelj ga je sprejel z vsemi častmi in ga je prosil, naj kot najznamenitejši španski pisatelj povpraša mla učence, kaj vedo o njem. No, učenci niso vedeli mnogo povedati, vendar se je čutil mož počaščenega. Ob koncu je vprašal majhnega, bistrega dečka: "Katera je trojica najboljših slavni književnikov?" — "Homer, Dante in vi", je odvrnil nepridiprav po majhnem premisleku, "toda vašega imena ne vem."

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakmah. Knjige pošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

DRAMATIČNIM KLUBOM

sporočamo, da smo prejeli v prodajo dve nove igre, obe tridejanki, z ne prevelikim objemom. Te so:

"KADAR SE UTRGA OBLAK", stane 95c
 "DETEKTIV MEGLA", stane 75c

Obe se dobe v:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CermaK Rd., Chicago, Illinois